

Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

Reykjavík, 14. mars 2002

Umsögn Húseigendafélagsins um frumvarp til laga um breytingu á lögum um brunatryggingar nr. 28/1994, viðvíkjandi afskriftir við brunabótamat, 42. mál.

Húseigendafélagið er í öllum grundvallaratriðum sammála þeim sjónarmiðum og rökum, sem fram eru færð af hálfu flutningsmanna frumvarpsins. Félagið telur núgildandi reglur um útreikning og beitingu afskrifta við brunabótamat vanheppnaðar og tekur undir það að þær leiði til ófullnægjandi tryggingarverndar húseigenda í mörgum tilvikum.

Húseigendafélagið telur að afskriftir á brunabótamati íbúðarhúsnæðis séu ólán og það fari greinilega í bága við réttarvitund þorra almennings ef brunabætur séu miklu lægri en verðmæti eignar þannig að fólk fái við bruna ekki tjón sitt að fullu bætt, heldur aðeins að hluta vegna frádrags á grundvelli afskriftarreglna.

Afskriftarreglur eiga vissulega rétt á sér þegar um annars konar eignir en íbúðarhúsnæði er að ræða. Það er hins vegar svo að íbúðarhúsnæði er sérstaks eðlis og afstaða fólks til þess er allt önnur en til annarra forgengilegra eigna. Ef heimili brennur til grunna þarf fjölskyldan að vera þannig tryggð að hún geti eignast annað sambærilegt heimili. Ef tryggingarbætur hrökkva ekki til þess þá er um vantryggingu að ræða, ófullnægjandi tryggingarvernd, hvort sem um er að kenna afskriftum eða einhverju öðru. Sé um slíkt þarf úr að bæta.

Afskriftir við útreikning tjóns og bóta hafa þekkt frá örófi í lögfræði og tryggingafræðum og gildandi reglur eru vissulega í finu samræmi og góðum samhljóm við gömul og ný fræði skaðabóta og vátryggingarréttar. En jafnvel finustu reglur geta verið vondar þegar þær eiga ekki við.

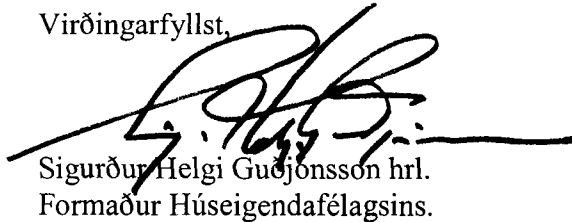
Núgildandi afskriftarreglum var ætlað að skapa réttlæti, jafnræði og samræmingu. Meiriháttar bylting og breyting á brunabótamati og forsendum þess var hvergi á oddinum. Það virðist svo, að þeir sem að málinu eða ferlinu komu á Alþingi, í viðskiptaráðuneytinu og í þeim nefndum og starfshópum, sem um matið og afskriftirnar fjölluðu, hafi ekki fyllilega áttað sig á því hvernig afskriftirnar kæmu út í framkvæmd. Undirritaður er þar í hópi.

Þegar brunabótamatið var kunngert s.l. sumar hrakku margir húseigendur harkalega við og skildu alls ekki það réttlæti sem í nýja matinu átti að felast. Þvert á móti upplifðu menn það sem ranglæti og ósanngirni og nánast sem fjandsamlega atlögu að heimilum sínum og hagsmunum.

Þótt Húseigendafélagið geti fallist á flestar röksemdir flutningsmanna, leggur félagið þunga áherslu á að ekki megi hrapa að neinu í þessu efni. Breytingar og betrubætur verði að vera velgrundaðar svo ekki fari aftur svo hrapalega að nýtt og velmeint réttlæti verði nýtt og jafnvel enn meira ranglæti. Þá er verr af stað farið en heima setið.

Félagið hefur í sjálfu sér minni efasemdir og fyrirvara viðvíkjandi 1. gr., sem þó er möndulgrein frumvarpsins og fer á skjön við meginreglur skaðabóta og váttryggingarréttar, heldur en bráðabirgðarákvæðið í 2. gr. Virðist sú leið sem þar er mælt fyrir um vera óvörðuð og vandfarin og gæti hún leitt til óöryggis og óvissu í mörgum tilvikum.

Virðingarfyllst,

Sigurður Helgi Guðjónsson hrl.
Formaður Húseigendafélagsins.